

Register till Aarsrud Christian, Smidda gravkors. En studie i folklig formbildning, 1982.

OBS: I första hand Melleruddelen

Om du tar Ctrl + F får du en sökruta
sn = socken

Alla bygder där smidesvårdar i dag är vanliga har haft bruksrörelse s. 22
Andaktslitterstur s. 175

Aspekter på förändringar och nyskapande s. 119-126
ATA s. 19

Bandjärnskors s. 101

Bergverksrelationer s. 174

Beslagssmidet vid hembygdsmuseerna i Dalsland s. 174

Bilaga 1: Smidda gravkors m. m. Folklivsarkivet i Lund s. 176f

Bilaga 2: Register s. 178-184

Bilaga 3: Lokal korsutveckling s. 185-189

Bild: Del av Ekshärads kyrkogård s. 15

Bild: Detalj av framställning av yttersta domen. Takmålning i Fröskogs kyrka s. 138

Bild: Ekshärad, smides kors s. 129

Bild Frändefors, smides kors s. 129

Bild: Fördelning av olika gravvårdstyper på Dalboslätten s. 150

Bild: Fördelning av smidda kors efter förmögenhet i Ekshärad s. 26

Bild: Fördelning av smidda kors efter förmögenhet i Sundals härad s. 24

Bild: Fördelning av smidda kors efter förmögenhet i Tjust s. 29

Bild: Gestad, smides kors s. 129

Bild Gesäter, smides kors s. 148

Bild: Gravkorsens avnämare i Ekshärad s. 25

Bild: Gravkorsens avnämare i Tjust s. 28

Bild: Järn nr 17. Flöjel med uthuggna smedsattribut s. 23

Bild: Karta som visar de äldre smidda gravkorsens förekomst s. 10f

Bild: Lerdal, smideskors s. 148

Bild: Olika triangelformade kors förekomst i Småland s. 80f

Bild Schematisk framställning av de flerarmade korsens utveckling i Ekshärad

s. 132

Bild: Schematisk kartering av de olika huvudtypernas förekomst s. 12f

Bild: Schematisk kartering av efter bytillhörighet av flerarmade kors med fast utformning i Ekshärad s. 134f

Bild: Smidda gravkors efter utformning och förekomst s. 36

Bild: Smidda gravkors på Gestads kyrkogård s. 15

Bild: Sundals-Ryr, smides kors s. 129

Birka-fyndet s. 114

Blekinge s. 86

Bohuslän s. 105, 144, 147, 169, 183

Bolstads sn s. 31, 121, 173, 181, 183f

Borås s. 173

Borås museum s. 174

Bouppteckningar från Bolstads sn s. 31

Bouppteckningar från Dalsland s. 33

Bouppteckningar från Ekshärad s. 32

Bouppteckningar från Nordals härad s. 34, 173, 175

Bouppteckningar från Norra Älvdals härad s. 173

Bouppteckningar från Sundals härad s. 33, 173

Bouppteckningar från Tjusts härad s. 175

Bouppteckningar från Övre Älvdals härad s. 175

Brukssmeder s. 27, 31f

Brukssmeder tillverkade gravkors ytterst sällan s. 31

Brunberg, Anders, sockensmed, Grinstad s. 173

Brunberg, Carl, sockensnickare, Grinstad s. 173

Brånasme´n i Järn s. 34

Brädformade plåtkors med smidda krön s. 104

Bågformade kors s. 101

Bäcke s. 144, 180f, 183

Börth, A. G., Johannes Olsson i Bråna, ett skaldeöde, 1936 s. 34

Dahlborg, Johan Eriksson, storbonde, Grinstad s. 30

Dalarna s. 45

Dalboslätten s. 22f, 25, 27, 33, 48, 54, 78, 99, 105, 115, 117, 121, 124f, 127f, 141, 145, 149, 151, 171

Dalboslätten (Nordals och Sundals härad): Lokal korsutveckling s. 186

Dals-Ed s. 52, 178-180

Dalskog s. 171

Danielsson, Johan, hammarsmed, Skållerud s. 32
Danmark s. 169
De smidda korsens självständighet s. 107-109
Dubbelringkors s. 52
Ek, Johan, övertimmerman, Grinstad s. 30
Ekshärad, 205 kors, s. 15, 17, 24-27, 29-32, 34, 36, 62f, 65, 71-73, 77f, 112, 118, 127-136, 144, 149, 154, 172-174, 181
Enarmade kors s. 61
Enkelringkors s. 37
Enkel-, dubbel- och trippelkors med basbåge s. 54
Eriksdotter, Maria, Gestad s. 24
Erikstads sn s. 23, 74, 181-183
Europa s. 139
Flerarmade kors s. 65
Folkliga gravmonument på landsbygden s. 35
Form, innehåll och värdering s. 137-148
Formbildning s. 37-106
Formanalys s. 107-107-148
Frågelista s. 31, 176f
Från o. 1900 finns belägg för att man gjorde sig av med smideskorsen s. 17
Frändefors sn s. 23, 33, 115f, 128f, 144, 183
Fröskog sn s. 117, 138, 141, 179
Färgelanda sn s. 105
Förkortningar s. 195
Gestads sn s. 23f, 105, 121, 128f, 141, 181, 183f
Gesäters sn s. 47, 148, 179f, 183f
Gotland s. 112, 139, 169, 174
Gravkorssmidet är en anonym konst s. 127
Grenringkors s. 47
Grinstads sn s. 23, 30, 53, 173, 180-184
Grinstads sockenstämmoprotokoll den 12/6 1795 s. 173
Gunnarsnäs sn s. 31, 179-181f
Gunnäs, S., dokumentation av gravplatser i Dalsland år 1909 s. 18
Gyllenius, Petrus Magni, kyrkoherde i Bolstad, dagboksskrivare s. 16, 22, 175
Halland s. 42, 178
Hansson, Fredrik, torpare, smed, Gunnarsnäs s. 31
Hembygdsföreningars samlingar i Dalsland s. 173

Hobbysmeder s. 34
Holms sn s. 17, 179, 181f
Håbols sn s. 38, 112, 115, 120, 178f
Håvrestörms Järnbruk, Skållerud s. 25
Högsäters sn s. 183
Individ och tradition s. 127-136
Inledning s. 9-21
Johansson, Erik "Bössme-Erik", Ekshärad s. 31
Jämtland s. 42, 45, 53, 173
Järnpriser s. 172
Järn, materialet s. 119f
Järns sn s. 34, 54, 180-182, 184
Jönköping s. 173
Jönköpings museum s. 174
Klockformade kors s. 99
Koncentriska ringkors s. 42-45
Kors med S-formade järn s. 102
Korsens dimensioner s. 28f
Krage, smedfamilj på Upperruds bruk s. 32
Krön på gravkorsens stam s. 141
Kulturen i Lund s. 86, 174
Kyrkogårdsvård är en sen företeelse s. 16
Källor och litteratur s. 190-195
Laxarby sn s. 38, 46f, 114, 116, 179-181
Lerdals sn s. 148, 179f, 183f
Livsträd s. 105, 115, 128, 137, 144
Ljung, Olof s. 32, 173
Lokal korsutveckling s. 185-189
Lödöse museum s. 174
Material och teknik s. 119f
Nilsson, Erik, "Lellböss", Ekshärad s. 31
Nordals härad s. 34, 173
Nordals härad: Lokal korsutveckling s. 186
Nordfriesland s. 113
Nordiska museet s. 19
Nordöstra Västergötland (Vadsbo härad): Lokal korsutveckling s. 187
Norge s. 42, 45, 48, 53, 58f, 86f, 124, 132, 139

Norra Dalsland (Vedbo härd): Lokal korsutveckling s. 186
Norra Sverige s. 172
Nössemarks sn (det tidigaste daterade i hela materialet) s. 38, 46, 58, 115, 171, 178f
Omvänt hjärtformade kors s. 95
Ornamentiken s. 122f
Otryckta källor s-190
Principer för omgestaltung s. 123-126
Resterande kors s. 106
Rig s. 78, 105, 191
Ringkors s. 37
Ringkors med flera armar s. 53
Ringkorsen användes till omkring 1850 s. 60
Rombiska kors s. 99
Råggårds sn s. 127f, 181, 183f
Rännelanda sn s. 56, 105, 171, 180f, 183f
Rölunda sn s. 179f, 183
Sammanfattning av de smidda korsens former s. 58-60
Sammanfattning av flerarmade kors s. 75-77
Sammanfattning an omvänt hjärtformade kors s. 98f
Sammanfattning av triangelformade kors s. 88-90
Sammanfattning av öglekors s. 93f
Skara s. 173
Skållerud, 17 smidesvårdar s. 25, 117, 181f
Skållerud. En bok om Skålleruds socken i Dalsland s. 32, 193
Skåne s. 120, 122
Smeder s. 25, 31f
Smideskrön på gravvårdar i annat material s. 103
Smidesutrustning var ganska vanlig i Dalsland s. 33
Småland s. 41, 44, 47, 50, 53, 57, 64, 74, 80-85, 91, 95f, 99-102, 104, 106, 112-114, 116f, 121-123, 125, 152f, 171, 178f, 181-184
Social förankring s. 22-36
Socksmeder s. 34, 173
Steneby sn s. 46, 178-180
Stenvårdar används mer allmänt först under 1800-talets sista årtionden s. 17
Sundals härad s. 24, 33, 172f
Sundals härad: Lokal korsutveckling s. 186

Sundals-Ryr s. 105, 115, 128, 130, 183f
Sveriges kyrkor s. 174
Syddalsländska korsformer s. 105, 183f
Sydvästra Dalsland (Valbo härad): Lokal korsutveckling s. 187
Syntes s. 149-155
Tillverkarna av dess kors återfinns bland smideskunniga på landsbygden s. 32
Tinglöv, Ekshärad s. 31
Timglasformade kors s. 127
Tisselskogs sn s. 179f
Tjust s. 14, 27-29, 31, 33f, 80, 89, 91, 96, 103, 114, 117f, 120, 124, 138, 152, 173
Traditionsaspekter s. 110-118
Triangelformade kors s. 78
Trippelringkors s. 53
Tryckta källor och litteratur s. 191-195
Tydje sn s. 141, 179
Tyskland s. 76, 131f, 139, 173
Töftedals sn s. 38, 178-181, 183
Tösse sn s. 178f
Udda kors s. 56f
Upperuds Järnbruk, Skållerud s. 25, 32, 151
Uppland s. 92
Vadsbo härad: Lokal korsutveckling s. 187
Valbo härad: Lokal korsutveckling s. 187
Vedbo härad: Lokal korsutveckling s. 186
Wilbas, Peter, smed, Bolstad s. 31
Vårviks sn s 115, 178
Välbärgade begravdes under smidesvärdar s. 23-30, 34
Vänersborg s. 173
Vänersborgs museum s. 174
Värmland – Dalsland s. 37f, 43, 47-56, 58-63, 65-79, 88, 101f, 106, 112f, 115-118, 120f, 123-125, 127-138, 140f, 144-155, 169-171-173, 178-184
Västmanland s. 45
Västergötland s. 39, 43-47, 63, 79, 99, 102f, 116, 149, 169, 178f, 181-183
Västra Småland: Lokal korsutveckling s. 188f
Växjö s. 173
Växjö museum s. 174

Zusammenfassung s. 156-168

Ånimskogs sn s. 48, 52, 55, 117, 179f

Äldre kors har oftast använts för flera personer inom en släkt s. 14, 149

Ödeborgs fornsal s. 183f

Ödeborgs sn s. 53, 180f, 184

Ödskölts sn s. 183

Öland s. 169

Öglekors s. 91

Örs sn s. 48, 179

Östergötland s. 39, 47, 49f, 79f, 91f, 97, 103f, 114, 125, 178f, 182-184

Övriga äldre korsformer s. 99